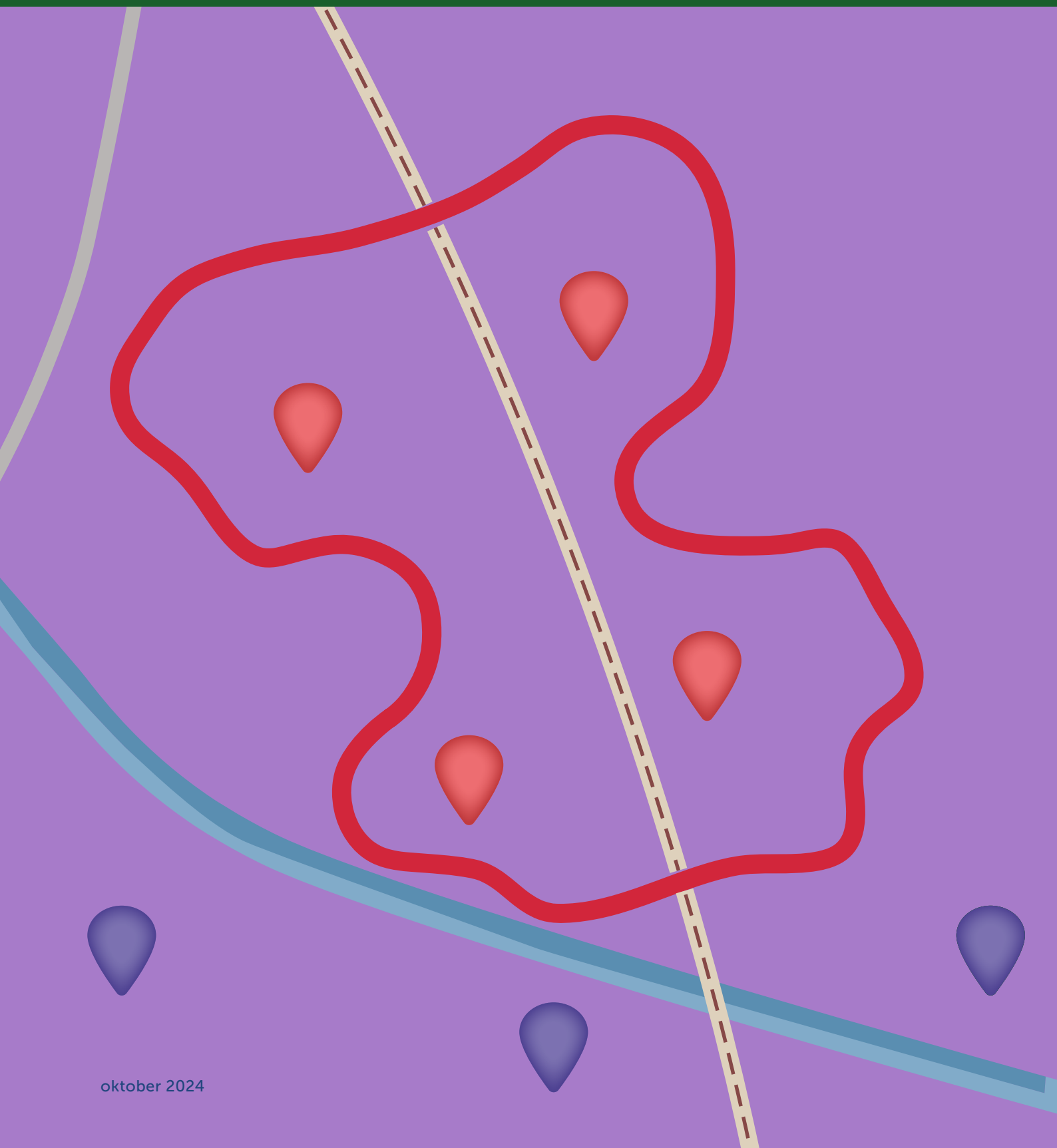
CONCEPT

gemeente Houten

PARTICIPATIEPROCES SOCIALE KOERS





oktober 2024

CONCEPT

Inleiding



De wereld verandert in een snel tempo en de rol van de gemeente eveneens. Zij heeft een belangrijke bijdrage in de zorg aan en ondersteuning van haar inwoners op het gebied van zorg, participatie en zelfredzaamheid, werk en jeugdhulp (ook wel het Sociaal Domein genoemd). Om invulling te geven aan deze rol maakt de gemeente beleid. De nieuwe Sociale Koers vormt de basis voor dit beleidskader en de gemeentelijke rol voor de periode tot en met 2028. Dat gaat onder andere over uitdagingen op het gebied van opvoeding, zorg, welzijn, werk, inkomen en jeugd.

In het nieuwe beleid bouwen we voort op het vorige beleidskader dat tot en met 2023 liep. Het doel voor de komende jaren is het behouden van de sociale basis en daarnaast het borgen van passende ondersteuning voor inwoners van Houten.

Dit document beschrijft het participatieproces en de uitkomsten hieruit. Deze vormen inbreng voor het op te stellen beleidskader Sociale Koers 2024-2028.

Aanleiding

De afgelopen jaren is de vraag naar hulp en ondersteuning van Houtenaren groter en ingewikkelder geworden. Het bieden van goede en voldoende hulp en ondersteuning kost geld. Door veranderingen in de Houtense samenleving, waaronder de samenstelling van de bevolking, is het steeds lastiger om alle hulp kwalitatief hoogwaardig én betaalbaar te houden. Dit is én blijft wel ons streven. Daarom bepalen we een nieuwe Sociale Koers.

Participatie maakt plannen beter

We vinden het belangrijk om met inwoners en partners in gesprek te gaan over onze rol bij hulp en ondersteuning aan Houtenaren. Hun inbreng vanuit eigen of praktijkervaringen biedt namelijk nieuwe inzichten en ideeën. Deze inzichten worden gebruikt bij het opstellen van de nieuwe Sociale Koers. Hierdoor wordt het beleid praktischer en toepasbaarder.

Niet alle ideeën en opmerkingen worden één-op-één overgenomen. In een zorgvuldig proces wordt op verschillende manieren inbreng opgehaald en bij elkaar gebracht. Van digitale vragenlijsten tot straatgesprekken. Van bijeenkomsten tot het burgerpanel. Op die manier wordt een richting bepaald met zowel voldoende onderbouwing als diepgang.

Bij het maken van keuzes moet rekening worden gehouden met de praktische uitvoerbaarheid, de wettelijke verplichtingen, de samenstelling van de Houtense bevolking in de komende vier jaar en de financiële situatie van de gemeente.

Koppeling Ronde van Houten

De gemeente Houten krijgt minder geld van het Rijk vanuit het Gemeentefonds vanaf 2026. Het gaat om ongeveer 7,5 miljoen euro. Er moeten dus belangrijke keuzes gemaakt worden, die alle Houtenaren aangaan. Daarom gaat de gemeente met inwoners, ondernemers en organisaties in gesprek over waar we ons geld aan uitgeven. De inbreng wordt een advies van de samenleving aan de gemeenteraad. Dit proces heet de Ronde van Houten. Ongeveer de helft van de gemeentelijke begroting gaat naar het Sociaal Domein. Daarom is ervoor gekozen om het participatieproces van de Sociale Koers aan te laten sluiten op de Ronde van Houten als verbijzonderd traject.

CONCEPT

Inhoudsopgave

Inleiding p.2

Inhoudsopgave p.3

Participatievorm p.4

Gesprekken op straat p.8

Stakeholders bijeenkomst p.16

Online vragenlijst p.19

CONCEPT

Participatievorm

De breedte en diepte in

Het doel van het participatieproces is om een grote én diverse groep inwoners, ondernemers en belanghebbenden te bereiken. We streven naar een balans tussen kwalitatieve en kwantitatieve inbreng. Dit doen we voor voldoende onderbouwing (kwantitatief) en diepgang (kwalitatief).

We zetten alle vier de participatieniveaus in

In dit participatieproces zetten we de vier niveaus van betrokkenheid in: meeweten, meedenken, meewerken en meebeslissen.
Door onder andere publicaties in de krant, via de gemeentelijke website en sociale media informeerden we inwoners en andere belangstellenden over de participatie-momenten. Dat is het niveau meeweten.

Een brede en diverse groep Houtenaren dachten met ons mee tijdens straatgesprekken en online vragenlijsten. Dat is het niveau meedenken.

De belanghebbende partijen, partners, werkten gedurende het proces intensiever mee door middel van een werksessie. Dit is het niveau meewerken.

Het hoogste participatieniveau wordt uitgevoerd door de gemeenteraad, zij maken de uiteindelijke beslissingen en stellen het beleidskader Sociale Koers 2024-2028 vast. Dit is het niveau (mee)beslissen.

Wijk-, dorp- en doelgroepdekkende participatie

Het participatieproces was zo ingericht dat iedereen mee kon doen. De activiteiten vonden verspreid over alle wijken en dorpen plaats. Ook spraken we alle leeftijdsgroepen, ondernemers en organisaties. Om een zo groot mogelijke groep te bereiken, zijn we de straat op gegaan, waar we laagdrempelige gesprekken voerden. Denk hierbij aan locaties als de markt en bij supermarkten. Ook gingen we langs een voetbalvereniging en de bibliotheek om zowel jong als oud te spreken. Met een online vragenlijst bereikten we een grote groep. Verder gingen we dieper in op de onderwerpen met de belanghebbende partijen binnen het Sociaal Domein. Deze balans tussen kwantitatieve en kwalitatieve participatiemiddelen levert een zo goed mogelijk beeld van de Houtense wensen en behoeften voor de nieuwe Sociale Koers op.

1. Meeweten

De participant wordt geïnformeerd en krijgt de gelegenheid om vragen te stellen.

2. Meedenken

De participant wordt geïnformeerd en gaat in gesprek over bezwaren en ideeën die naar voren komen.

3. Meewerken

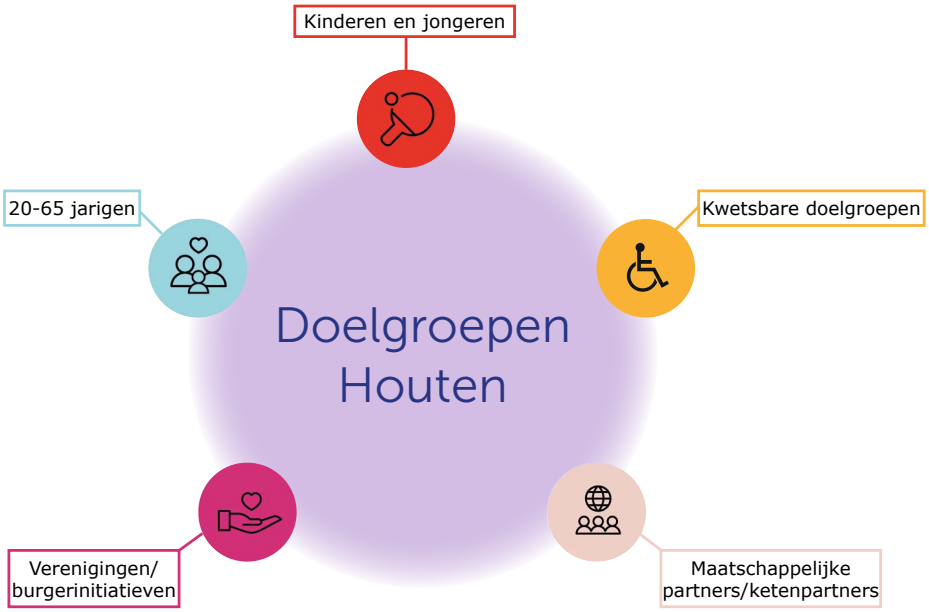
De participant wordt geïnformeerd en gaat in gesprek om samen oplossingen te vinden.

4. Meebeslissen

De participant wordt geïnformeerd en krijgt de mogelijkheid om mee te beslissen over onderdelen van het omgevingsinitiatief.



CONCEPT



Participatielocaties

1 **Bibliotheek Centrum**
Woendag 15 mei

2 **De markt/Het Rond**
Donderdag 16 mei

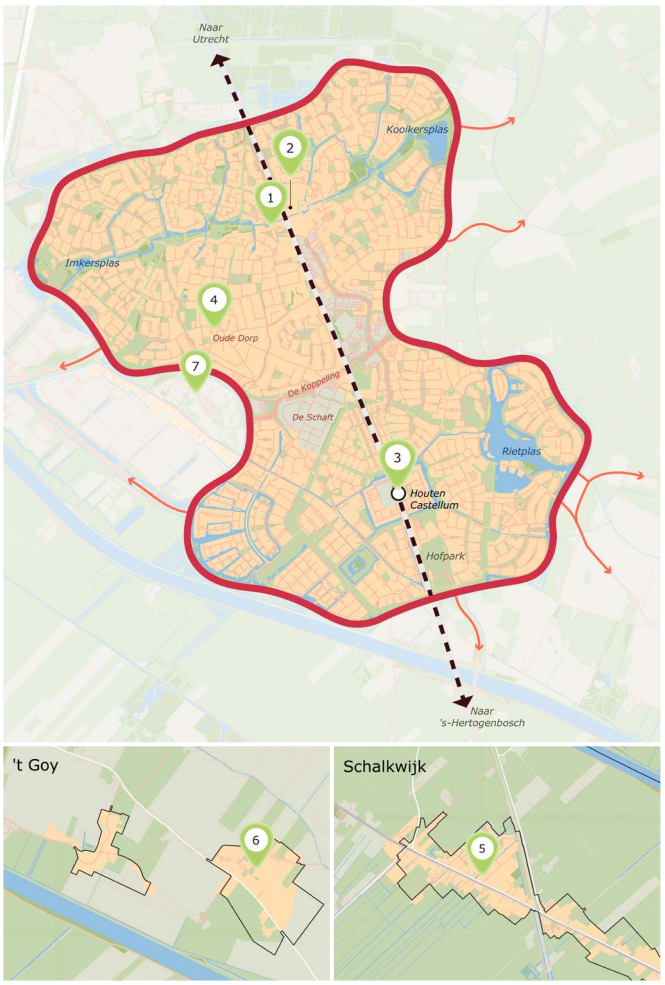
3 **Station Houten Castellum**
Donderdag 16 mei

4 **AH Oude dorp - Plein**
Woensdag 22 mei

5 **Spar Schalkwijk**
Zaterdag 25 mei

6 **VV 't Goy**
Zaterdag 25 mei

7 **Jongerencentrum Enter**
Woendag 29 mei (Willem's eetcafé)



CONCEPT

In gesprek over drie afwegingen in het Sociaal Domein

De gesprekken op straat met bewoners en belanghebbenden voerden we aan de hand van de drie belangrijkste vraagstukken voor de Houtense samenleving. Deze zijn opgesteld als afwegingen tussen twee uitersten met tussenliggende niveaus. Met thematische voorbeelden zijn de te maken afwegingen duidelijk gemaakt. Groen gaat over leren en werken, geel over saamhorigheid, oranje over gezondheid en paars over thuis. De deelnemers konden bij elke afweging hun mening geven.

Paneel 1: welke hulp moet de gemeente bieden?

Aan de hand van de eerste paneel is aan de deelnemers gevraagd in welke mate de gemeente in de toekomst sociale diensten, goederen en hulp moet bieden. De verschillende niveaus zijn afschaffen (soms niet mogelijk), verlagen, op hetzelfde niveau houden en verhogen. Per thema konden de deelnemers een sticker op de bijbehorende lijn plakken. Hiermee gaven zij aan naar welk niveau zij het aanbod wilden brengen.

Paneel 2: Hulp door een professional of uit de eigen omgeving

Het tweede paneel betreft de afweging tussen duurdere hulp op maat aanbieden, of steun uit de eigen omgeving ontvangen. Bij de twee uitersten van het spectrum is het verschil nader toegelicht en zijn voorbeelden benoemd. Ook nu konden de deelnemers een sticker plakken om de door hen gekozen richtlijn te duiden.

Paneel 3: Problemen voorkomen of behandelen

Aan de hand van het derde paneel gingen we in gesprek over de afweging tussen problemen voorkomen of behandelen. Hier is dezelfde systematiek gebruikt als bij de eerste vraag. De niveaus waaruit de deelnemers konden kiezen, waren vookomen van problemen voor iedereen, voorkomen van problemen voor risicogroepen en behandelen van problemen.

Paneel 1

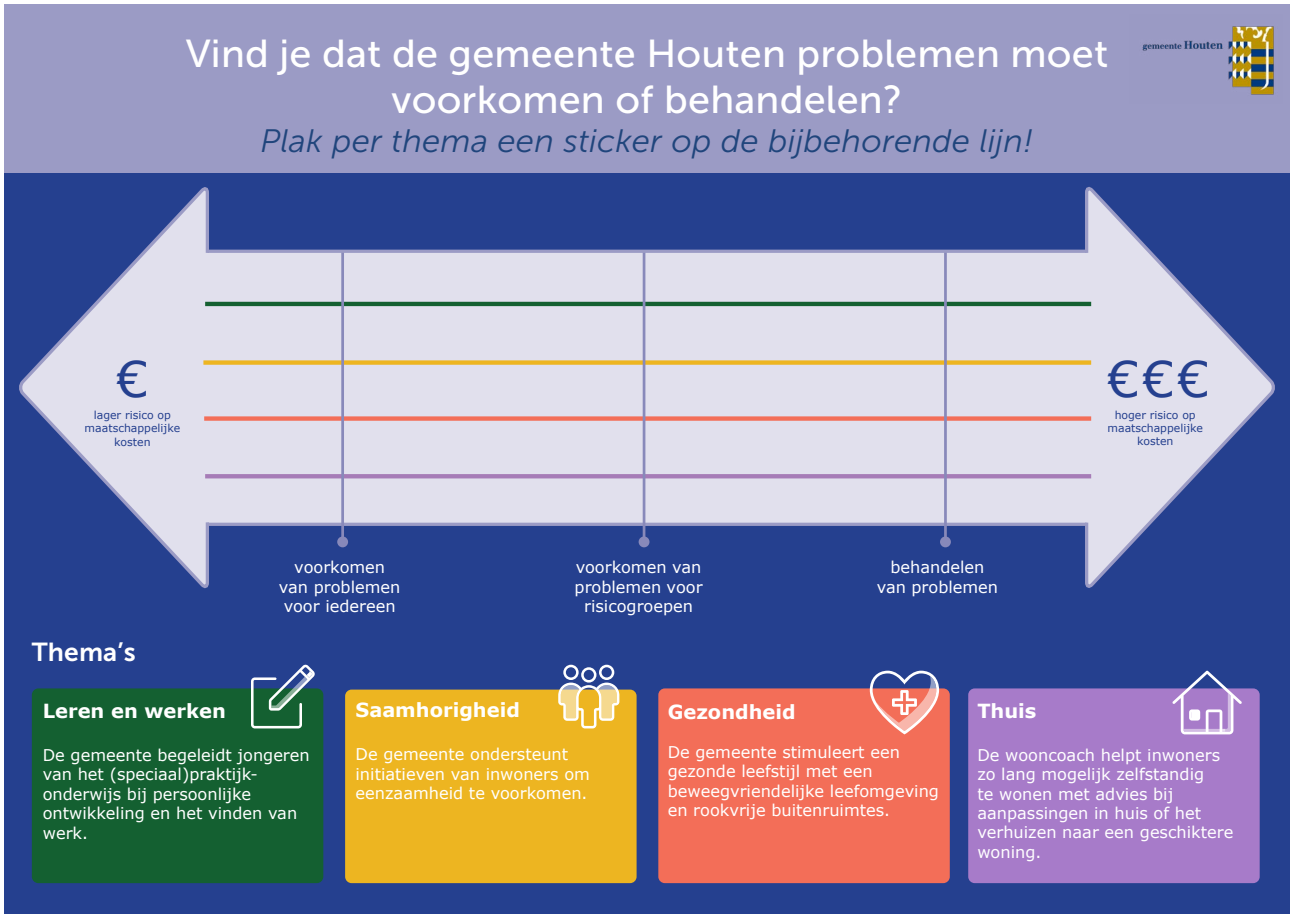


CONCEPT

Paneel 2



Paneel 3



CONCEPT

Gesprekken op straat

Wanneer? → mei 2024

Waar? → Verschillende locaties in Houten

Wie? → ongeveer 90 inwoners

In de maand mei zijn we op zeven verschillende plekken op straat in gesprek gegaan. In de figuren, die op deze en de volgende twee pagina's staan, is een totaaloverzicht van de verzamelde stickers weergegeven. Onder het overzicht is een korte toelichting opgenomen van de algemene reacties, ideeën en opmerkingen.

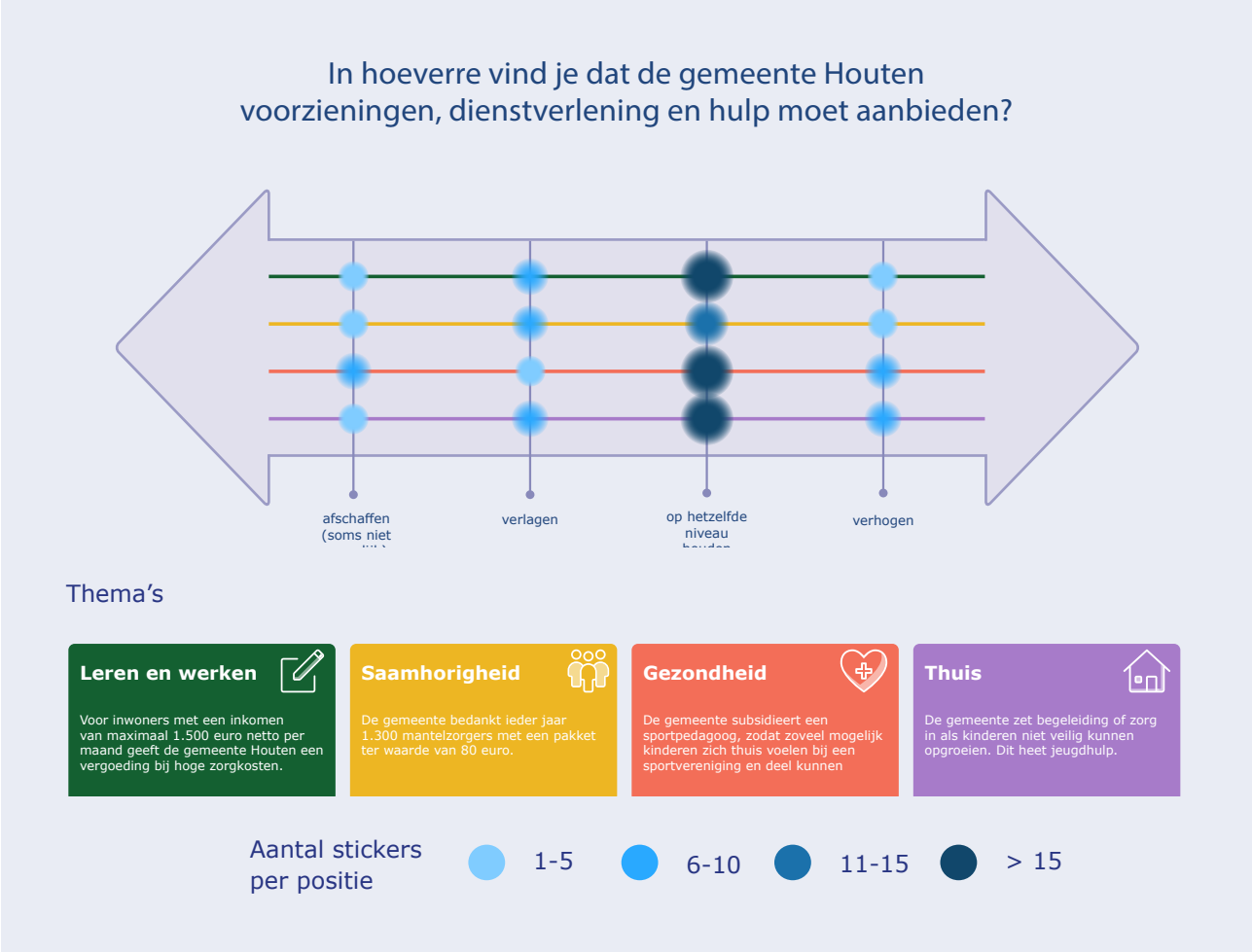
Vervolgens is per locatie een kort sfeerverslag opgenomen een aantal uitspraken van inwoners aangehaald.







Paneel 1



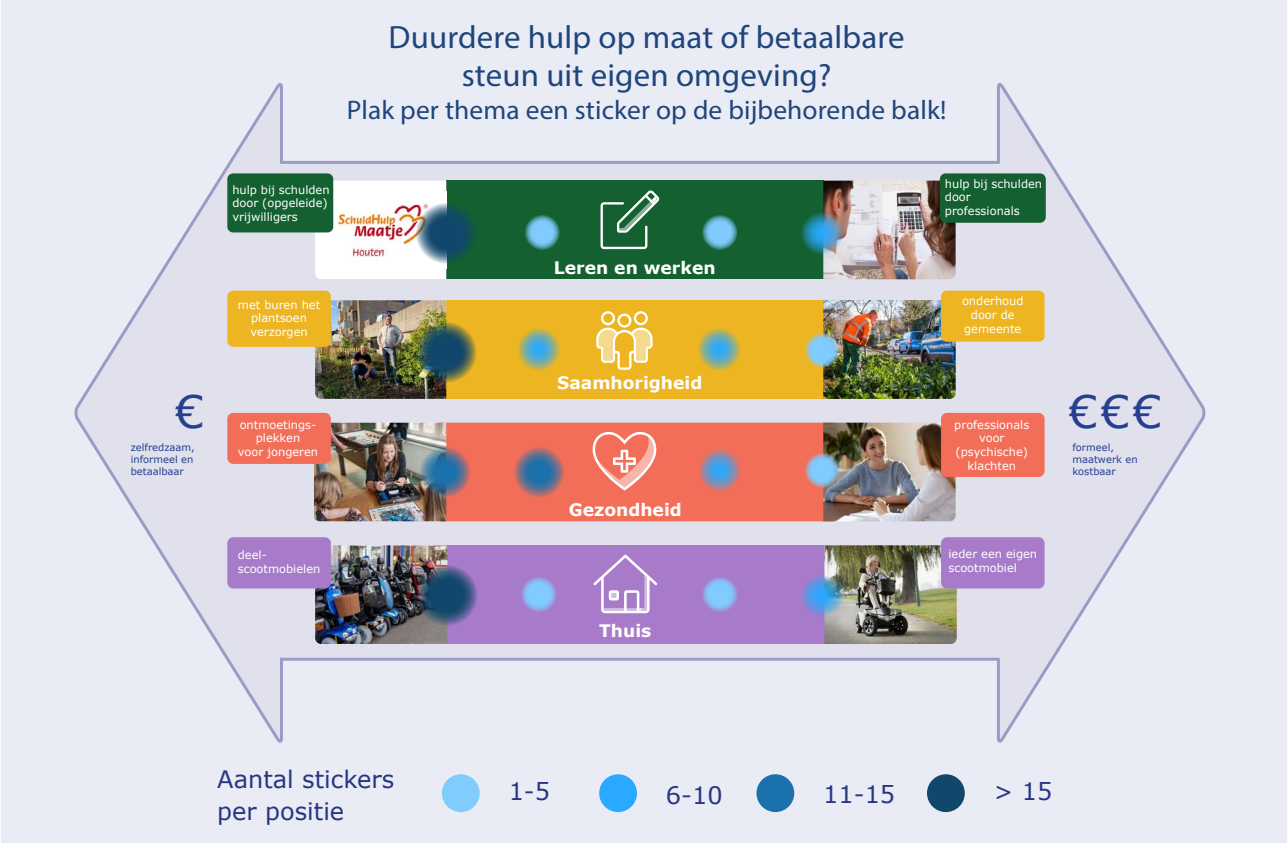
Uit de figuur blijkt dat de meeste respondenten het belangrijk vinden om het huidige niveau van voorzieningen en dienstverlening te behouden. Dit onderstreept de brede steun voor het voortzetten van de bestaande maatregelen.

Veel deelnemers geven aan dat er onderscheid gemaakt kan worden op basis van draagkracht en behoefte. Vermogende inwoners zouden bijvoorbeeld een grotere eigen bijdrage kunnen leveren, terwijl kwetsbare groepen ontzien moeten worden. Voor deze laatste groep is maatwerk cruciaal, zodat de hulp en ondersteuning aansluit op hun specifieke behoeften.

Het belang van zelfredzaamheid werd meermaals genoemd. Hierbij helpt het wanneer de gemeente meer overzicht biedt, het aanbod van hulp verduidelijkt en actief ondersteuning verleent aan mensen die dat nodig hebben. Dit is vooral van belang voor mensen die niet goed weten wat er mogelijk is, waar ze terecht kunnen of hoe ze zaken moeten regelen.

Ook de zorg voor jeugd en jongeren wordt als een prioriteit beschouwd. Inwoners en stakeholders benadrukken dat maatwerk beschikbaar moet blijven waar nodig. Voordat professionele hulp wordt ingezet, kan laagdrempelige ondersteuning of hulp van vrijwilligers vaak al een passende oplossing bieden. Dit verlaagt de drempel en zorgt ervoor dat de juiste hulp op het juiste moment beschikbaar is.

Paneel 2



De reacties op het tweede paneel laten zien dat het grootste deel van de mensen voorstander is van meer steun vanuit de eigen omgeving organiseren. Het is volgens die mensen wel belangrijk dat er een goede balans is tussen professionals en gekwalificeerde vrijwilligers. Dit geldt vooral voor de ondersteuning van jongeren, wat ook te zien is aan de meer verspreide stickers en de reacties op straat bij het thema gezondheid.

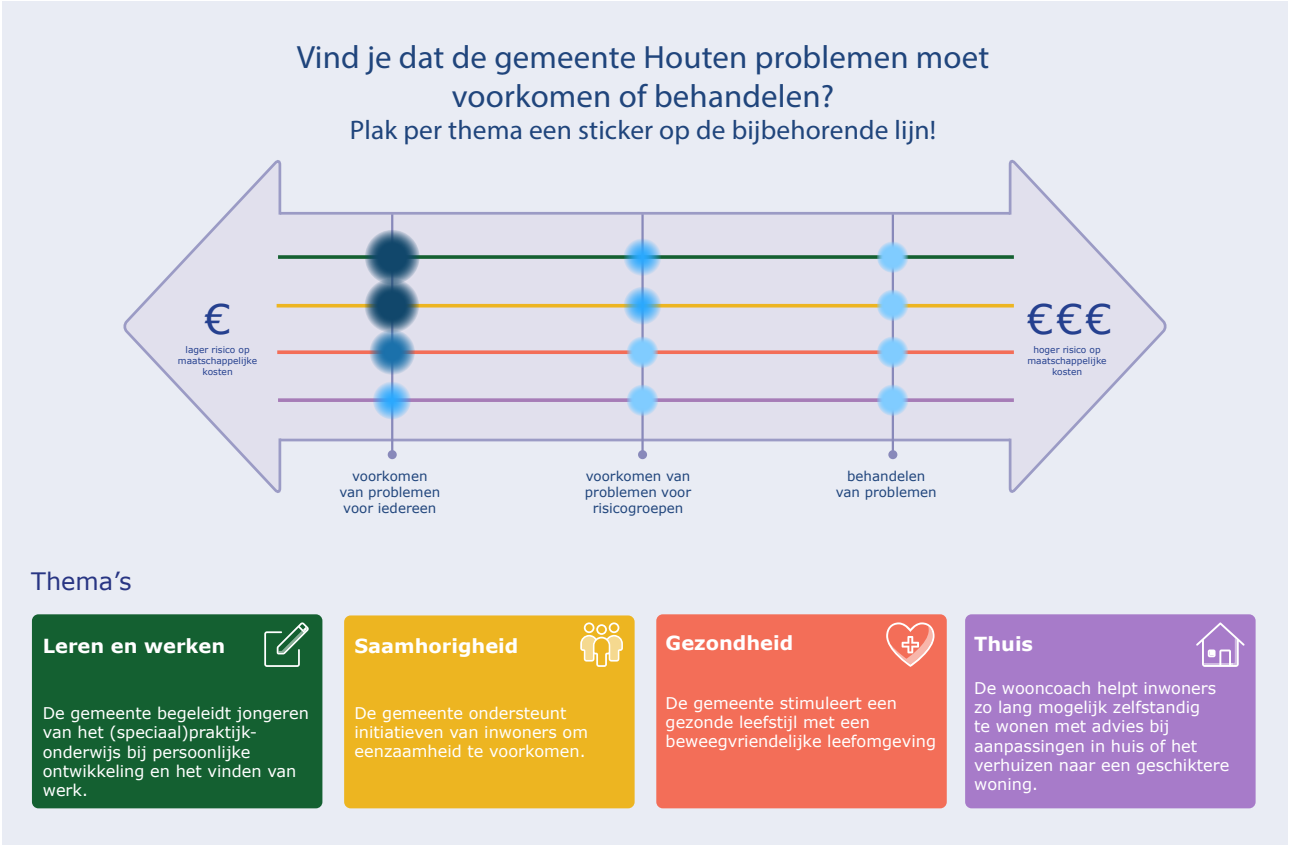
De meerderheid van de deelnemers vindt vrijwilligerswerk waardevol. Het is niet alleen een vangnet voor zij die het nodig hebben, maar ook zinvol voor de vrijwilliger zelf. Zo kan het helpen van anderen invulling aan je dag geven. Ook is het een vorm van sociale contacten opbouwen en onderhouden. Iemand stelde daarom voor om vrijwilligerswerk als dagbesteding voor jongeren in te zetten.

Om meer steun uit de eigen omgeving te ontvangen zijn er meer vrijwilligers nodig. Hiervoor werden verschillende ideeën benoemd. Zo werd er gezegd dat een grotere groep gepensioneerden benut kan worden. Het zijn nu vaak dezelfde mensen. Door een activiteiten of evenementen voor vrijwilligers te organiseren, kunnen vrijwilligers elkaar ontmoeten, van elkaar leren, elkaar steunen en helpen. Er is behoefte aan een duidelijk overzicht van de mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen. Zowel een online overzicht als een overzicht op een locatie waar ook vragen gesteld kunnen worden over de verschillende functies. Ook werd er benoemd dat het organisaties mogelijk moet blijven om zelf vrijwilligers te werven. Ook de gemeente kan bijdragen aan de bekendheid van verschillende initiatieven en het belonen van de vrijwilligers. Verder werd er benoemd dat het wijkgerichte netwerk van de kerken in Houten ingeschakeld kan worden. Bij het aantrekken van nieuwe vrijwilligers is het belangrijk dat er rekening wordt gehouden met hun wensen en behoeften.

Door een aantal deelnemers werd benoemd dat vrijwilligerswerk meer ingezet kan worden om jongeren te ondersteunen. Dit kan al in een vroeg stadium en op een laagdrempelige manier gedaan worden. Een voorbeeld is het aanbieden van huiswerkbegeleiding, zodat jongeren die thuis niet terecht kunnen, gemotiveerd blijven.

CONCEPT

Paneel 3



De derde figuur toont aan dat de meeste mensen voorstander zijn van problemen voorkomen voor iedereen.

De voorbeelden per thema werden gewaardeerd door de deelnemers. Elk thema werd toegelicht door een medewerker van de gemeente. De toelichting en voorbeelden maakten het toegankelijker om een afweging te maken voor de verschillende thema's.

De meeste mensen vinden vooral preventie op het gebied van voeding, sport en gezonde leefstijl belangrijk. Toch gaven sommige mensen aan dat preventieve initiatieven vooral vanuit inwoners moeten komen. En dat de gemeente deze het beste op afstand kan ondersteunen. Zo voorkom je dat de hulp als betuttelend wordt ervaren.

Ook was er een groep mensen die vinden dat preventie gericht ingezet moet worden. Niet iedereen heeft de middelen en een netwerk om op te steunen. Focus dus meer op de risicogroepen, om zo meer maatwerk te kunnen leveren.
Als je het voor iedereen doet kost dat teveel middelen. Toch gaf het meerendeel op straat aan voorstander te zijn van preventieve ondersteuning voor iedereen.

CONCEPT

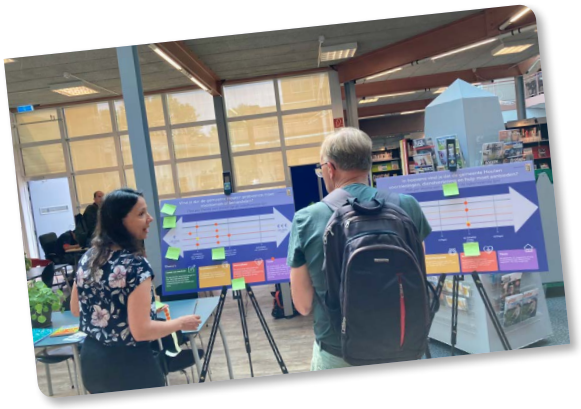
Wanneer? → 15 mei

Waar? → Bibliotheek Centrum

Wie? → 15 inwoners

Op een woensdagmiddag stonden we in Bibliotheek Houten-Centrum. We spraken hier met bezoekers en mensen die onderweg waren naar de GGD of taalles. De meesten waren tussen de 30 en 70 jaar oud. Een aantal uitspraken die we hier hoorden:

- Samen plantsoenen en groen onderhouden is waardevol. Dit kan namelijk bijdragen aan de saamhorigheid in de wijk. Betrek de buurt daarom actief bij de initiatieven.
- Ontmoeting is belangrijk, zowel voor buren als voor jongeren. Dit kan preventief veel bijdragen aan de mentale gezondheid van jongeren.
- Leen scootmobielen uit naar draagkracht en behoefte. Er wordt vermoed dat niet iedereen die er nu een ontvangt, deze ook echt gebruikt.
- Zet de sportpedagoog alleen in voor kinderen met een rugzakje.



Wanneer? → 16 mei

Waar? → Het Rond

Wie? → 25 inwoners

We stonden op de weekmarkt bij het Rond. Hier spraken we voornamelijk oudere mensen die rustig hun boodschappen kwamen doen. Zij namen de tijd om met ons in gesprek te gaan.

- Ouderen van Het Rond hebben behoefte aan samenkomst. Er is momenteel veel eenzaamheid. Het plein gezelliger maken, kan al een grote bijdrage zijn.
- Voorzie minima kosteloos van medicijnen, die in overschot bij de apotheken blijven liggen, ter aanvulling op de gemeentelijke bijdrage.
- Beloon mantelzorgers in de vorm van aandacht en ondersteuning. Dit kan bijvoorbeeld via het steunpunt van mantelzorgers.
- Plaats, ter aanvulling op de sportpedagoog, sportvoorzieningen in het groen voor jong en oud. Dat stimuleert sporten voor iedereen en bespaart kosten.



> ***Zorgverzekeraars moeten inzetten op risicogroepen. De gemeente is er voor iedereen.***

CONCEPT

Wanneer? → 16 mei

Waar? → Castellum

Wie? → 12 inwoners

In Castellum spraken we zowel mensen die rustig boodschappen gingen doen, als mensen die snel iets te lunchen gingen halen in hun pauze. We spraken voornamelijk mensen tussen 30 en 70 jaar oud. Hieronder staan een aantal uitgelichte opmerkingen:

- Er is veel goede zorg voor jongeren nodig. Niet alleen de gemeente maar ook het onderwijs heeft een rol om kinderen echt te zien. Een veelgenoemde reden is het gebrek aan passende ontmoetingsplekken voor jongeren.
- Schuldhulp door vrijwilligers is waardevol. Hierbij is het wel van belang dat de professionaliteit en bekwaamheid gegarandeerd is.
- Behoud het gevoel van eigenaarschap bij het stimuleren van een gezonde leefstijl. Bepaalde zones rookvrij maken werd als een duidelijke afbakening in de openbare ruimte gezien. Maar mensen sturen in hun leefstijl kan ervaren worden als betutteling.



Wanneer? → 22 mei

Waar? → AH Oude Dorp

Wie? → 17 inwoners

Bij de Albert Heijn in het Oude Dorp spraken we met mensen van diverse leeftijden. Veel van hen wonen in het Oude Dorp en kwamen ons tegen omdat ze boodschappen gingen doen.

- Kijk per situatie of steun uit de eigen omgeving gegeven kan worden, of dat het door professionals moet worden opgepakt.
- Houd als gemeente regie bij het onderhoud van groen in de wijk. Vanuit een realistische blik is het de vraag of het haalbaar is om het alleen door inwoners uit te laten voeren. Waarschijnlijk doet niet iedereen uit een wijk mee aan het onderhoud.
- Zet in op deel-scootmobielen bij verzorgingstehuizen. Hier kan gemakkelijk een stallingruimte gedeeld worden.
- Laat de mensen die de middelen hebben, zelf hun scootmobiel betalen.
- Maak doorstroom voor ouderen mogelijk, naast het aanbieden van een wooncoach. Zo komt er beweging in de woningmarkt.

> ***Geef extra aandacht aan jeugdzorg. Luister met aandacht naar kind en ouder. Zij moeten serieuzer genomen worden.***



CONCEPT

Wanneer? → 25 mei

Waar? → Spar Schalkwijk

Wie? → 5 inwoners

Voor de entree van de Spar Schalkwijk voerden we op een rustige zaterdagmiddag gesprekken met zowel jonge als oudere inwoners.

- In Schalkwijk zijn we al goed bezig met saamhorigheid. Vroeg in de jeugd is er al een programma vanuit de buurt en kerk georganiseerd, waarvoor alle jongeren zich kunnen aanmelden. Hiermee worden ze wegwijs gemaakt in wat Schalkwijk te bieden heeft. Dit draagt bij aan het dorpse, betrokken karakter.
- Het delen van scootmobielen is een goed idee. Er staan een aantal ongebruikte scootmobielen in het dorp.
- Het stimuleren van de doorstroming op de woningmarkt is van groot belang. Een wooncoach is niet voldoende. Er moet ingezet worden op het bouwen van betaalbare woningen die groot genoeg zijn. Veel ouderen zijn gewend om wat groter te wonen en verhuizen daarom niet door naar de kleine ouderenwoningen die nu worden gebouwd. Ook is er meer behoefte aan verzorgingswoningen en knarrenhofjes.

> ***“In Schalkwijk zijn we goed bezig met saamhorigheid dankzij het dorpse karakter.***

Wanneer? → 25 mei

Waar? → VV ‘t Goy

Wie? → 2 inwoners

Op een zaterdagochtend stonden we onder de partytent van VV ‘t Goy. Mensen hadden weinig tijd beschikbaar. We hebben daardoor relatief weinig inwoners gesproken over de Sociale Koers. Veel ouders en grootouders hadden ook al meegedacht met de Ronde van Houten op een andere manier.

Door het geringe aantal reacties is het lastig om de belangrijkste aandachtspunten te bepalen. De inbreng op de verschillende panelen is meegenomen in het overkoepelende advies (op pagina 26) en het totaaloverzicht per paneel (op pagina 9, 10 en 11).



CONCEPT

Wanneer? → 29 mei

Waar? → jongeren-centrum Enter

Wie? → 20 jongeren

Bij jongerencentrum Enter dachten de deelnemers enthousiast mee. We werden warm ontvangen, mochten mee-eten en sloten de avond af met een optreden van de jongerenband.

- Ontmoetingsplekken zoals Enter zijn van grote waarde. Niet alleen heeft het een preventieve rol. Het kan ook een vorm van nazorg zijn.
- Maak meer plekken voor jongen om in zelfstandigheid samen te komen. Over het algemeen zijn de jongeren te spreken over Houten. Maar er mist een overdekte buitenplaats, waar jongeren ongestoord samen kunnen komen. Het is dus belangrijk dat er dan niet regelmatig politie langskomt om te controleren.
- Vul Enter aan met professionele hulp voor jongeren die ondersteuning nodig hebben. En versterk de verbinding met het sociale team van de gemeente.
- Maak passende woningen voor ouderen, die de doorstroom stimuleren. Bijvoorbeeld door meer verzorgingstehuizen en knarrenhofjes te maken.
- Stimuleer vrijwilligerswerk en werk samen met professionals. Het is belangrijk dat de juiste kennis wordt ingezet, zodat vrijwilligers goed ondersteund worden en professionals kunnen helpen bij de meer ingewikkelde problemen.

> ***Stimuleer vrijwilligerswerk en werk samen met professionals. De geschikte kennis inzetten is van groot belang.***





CONCEPT

Stakeholders bijeenkomst

Wanneer? → 15 mei 2024

Waar? → Gemeentehuis Houten

Wie? → ongeveer 35 aanwezigen

Op woensdagavond 15 mei kwamen verschillende ondernemers, organisaties en verenigingen samen om in gesprek te gaan over de Ronde van Houten en de Sociale Koers. Ongeveer 35 aanwezigen waren betrokken bij organisaties die zeer relevant zijn bij het bepalen van de Sociale Koers. Zoals de Adviesraad Sociaal Domein, Van Houten & Co, de Voedselbank en Mooi 't Goy. Na een korte plenaire presentatie gingen zij aan zes tafels in gesprek over de kansen en uitdagingen voor de komende jaren. Hierbij zijn, net als op straat en online, de drie panelen met sociale afwegingen gebruikt als leidraad. Er werden verdiepende gesprekken gevoerd die veel nieuwe ideeën en inzichten opleverden. De financiële uitdaging van de komende jaren is hierbij steeds in het achterhoofd gehouden en benoemd.
Hierna is per paneel en sociale dimensie toegelicht welke koers de stakeholders voor zich zien én welke kansen, bedreigingen en randvoorwaarden daarbij horen.

Duurdere hulp op maat of betaalbare steun uit eigen omgeving?

Wat vinden stakeholders?
Met het oog op het begrotingstekort zijn de stakeholders het erover eens dat, waar mogelijk, informele steun uit de eigen omgeving meer ingezet moet worden. De informele hulp door buren of familie moet dan laagdrempelig ingericht worden en al in een vroeg stadium ingezet worden. Dit zorgt voor vertrouwen tussen inwoners en een brede blik met een signaleringsfunctie. Daarnaast draagt het bij aan een sterker saamhorigheidsgevoel.
Maar informele hulp kan niet zonder formele professionals. Het is niet overal haalbaar, soms is simpelweg maatwerk nodig. Daarnaast heeft informele hulp nog steeds sturing nodig door een professional. Een wijkcoördinator zou hier bijvoorbeeld bij kunnen helpen.



Wat zijn de kansen, bedreigingen en randvoorwaarden?
Kansen om het informele netwerk van buren, vrienden en familie meer in te zetten, zijn aanwezig binnen de grote groep ouderen. De vergrijzingsgolf levert namelijk een grote groep mogelijk vrijwilligers. Met name voor incidenteel vrijwilligerswerk, dichtbij huis is veel animo. De gemeente en betrokken organisaties zouden inwoners hiervoor beter moeten bereiken door gebruik te maken van één portaal. Daarnaast kan de gemeente verschillende vrijwilligers en hun organisaties regelmatig bij elkaar brengen. Dit zorgt voor kennisoverdracht en betere afstemming in tegenstelling tot nu.

Eén bedreiging die wordt gezien is de benodigde tijd om de verschuiving naar een grotere inzet van het informele netwerk te realiseren. Deze 'cultuurverandering' heeft namelijk tijd nodig. Daarnaast moet het vrijwilligerswerk niet voor polarisatie zorgen. Ook is het belangrijk om te voorkomen dat het te ingewikkeld wordt en dat vrijwilligers overvraagd worden. Als dit wel het geval is, voelt het steeds minder vrijblijvend.

De belangrijkste randvoorwaarde is duidelijkheid. Bijvoorbeeld duidelijkheid over de plek waar inwoners zich kunnen melden als ze vrijwilliger willen worden. Ook moeten de verwachtingen tussen het informele en formele netwerk duidelijk zijn. Wanneer houden de taken van het informele netwerk op en hoe kan een vrijwilliger terugvallen op een professional als het te druk of moeilijk wordt? Een andere randvoorwaarde is dat voor sommige informele taken een opleiding nodig is.



In hoeverre vind je dat de gemeente Houten voorzieningen, dienstverlening en hulp moet aanbieden?

Wat vinden stakeholders?
Het is belangrijk om meer op individueel niveau te kijken naar het aanbod aan voorzieningen. Het gaat om maatwerk. Zorgverlening is afhankelijk van de context en de situatie van de zorgvrager. Als we bijvoorbeeld voorzieningen voor minima schrappen kan dit juist voor extra zorgkosten zorgen. Waar mogelijk kan het aanbod best wat versoberd worden, bijvoorbeeld bij mensen met een hoger inkomen.

Wat zijn de kansen, bedreigingen en randvoorwaarden?
Een belangrijke kans ligt in het omdenken. Door bijvoorbeeld de uitgaven op een bepaalde voorziening gelijk te houden maar anders in te zetten, kan dit uiteindelijk een besparing opleveren. Bijvoorbeeld door bij jeugdhulp in te zetten op zowel het kind áls de ouders Of door gebruik te maken van steungezinnen. Dit zijn gezinnen die alleen overdag opvang bieden in hun normale gezinssituatie. Ook kunnen ondernemers een bijdrage aan het in stand houden van voorzieningen door het leveren van goederen, tijd of personeel en geld beschikbaar te stellen.

CONCEPT

Binnen de context van een begrotingstekort zijn de steeds complexere zorg- of hulpvragen een bedreiging voor het in stand houden van voorzieningen. Daarnaast bedreigt het begrotingstekort de mogelijkheid om nu meer te investeren in sommige voorzieningen en daardoor in de toekomst te besparen.

Om om te denken is een belangrijke randvoorwaarde dat er meer preventief gedacht wordt. Daarnaast moet de netwerkfunctie van de gemeente effectiever ingevuld worden. Zo zou je bijvoorbeeld bij één iemand terecht moeten kunnen als je een idee hebt.

Vind je dat de gemeente Houten problemen moet voorkomen of behandelen?

Wat vinden stakeholders?
Voorkomen of preventief handelen is beter dan achteraf oplossen. Door aan de voorkant te investeren kan duurdere zorg uiteindelijk voorkomen worden. Hierbij moet de focus met name liggen op risicogroepen zoals jongeren op het gebied van schulden. Ook op het gebied van voorkomen kan het informele netwerk een belangrijke rol spelen. Om dit te realiseren zouden buurtorganisaties versterkt moeten worden. Omzien naar elkaar wordt zo de norm!

Wat zijn de kansen, bedreigingen en randvoorwaarden?
Opnieuw wordt benoemd dat de grote groep van potentiële oudere vrijwilligers kan een belangrijke rol spelen in de preventieve aanpak. Dit biedt kansen om deze aanpak betaalbaar te houden. Er zijn nu meerdere beleidsstukken op overlappende thema's. Het is daardoor onduidelijk wat we willen bereiken. Dit bedreigt de slagkracht. Daarnaast is het van belang om te voorkomen dat de preventieve aanpak betuttelend aan gaat voelen. Dit heeft een averechts effect.
De overgang naar een meer preventieve aanpak vraagt, net als bij de inzet van het informele netwerk, om tijd. Dit is een belangrijke randvoorwaarde. Ook is het essentieel dat maatschappelijke partners meer en beter gaan samenwerken. Alleen op die manier is de preventieve aanpak haalbaar en betaalbaar. Ten slot is een lange termijnvisie een voorwaarde. Preventie betaalt zich namelijk pas op de langere termijn uit.





CONCEPT

Online vragenlijst

Wanneer? → 18-24 maart

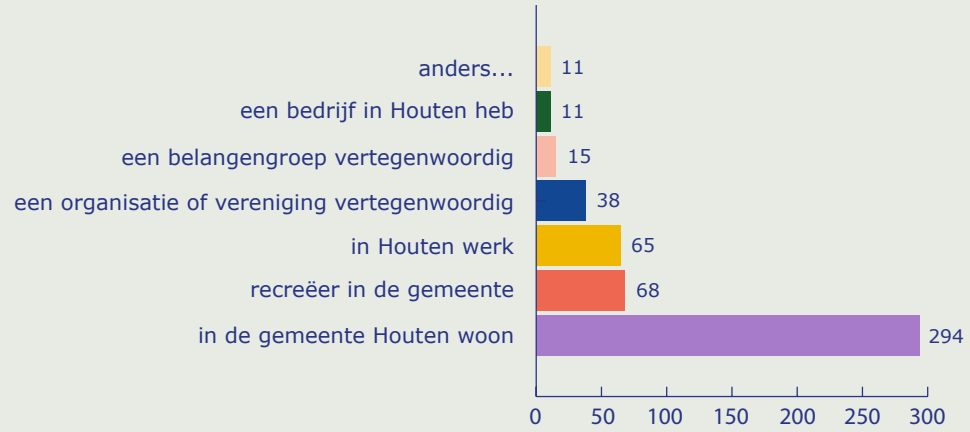
Waar? → Online via Houtenpraatmee.nl

Wie? → 315 deelnemers

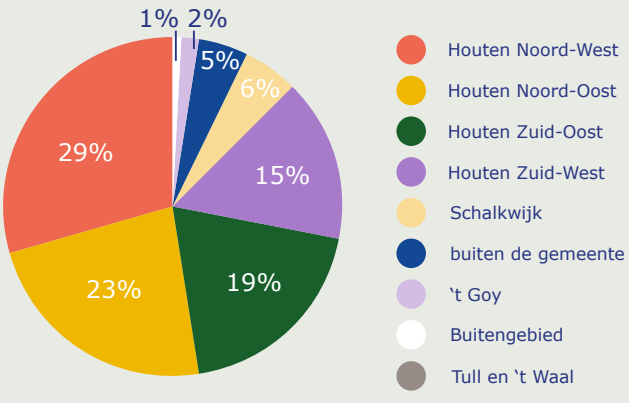
Om zoveel mogelijk Houtenaren te bereiken en inbreng te laten leveren, is een digitale vragenlijst uitgezet. Deze vragenlijst ging in op de uitdagingen van het Sociaal Domein over opvoeding, zorg, welzijn, werk, inkomen en jeugd. De vragen hierover zijn de digitale versie van de panelen die op straat zijn gebruikt, zodat de uitkomsten bij elkaar gebracht kunnen worden. En zijn opgenomen als onderdeel van de vragenlijst van de Ronde van Houten. De vragenlijst was te vinden op het platform Houten Praat Mee. Via sociale media, de krant en flyers zijn de inwoners van Houten hiervan op de hoogte gebracht.

Ik ben geïnteresseerd in de Sociale Koers omdat ik...

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk



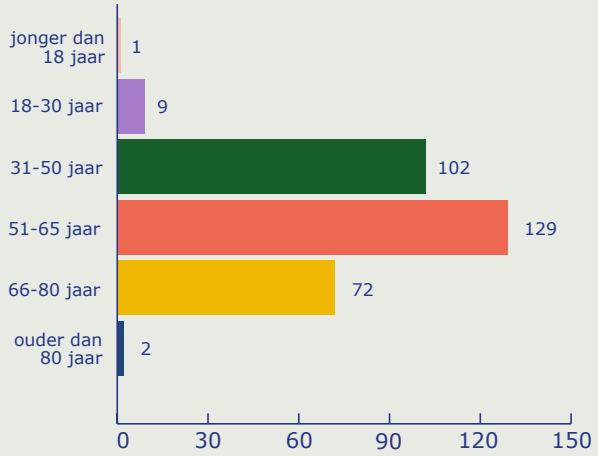
Waar in de gemeente Houten woon je?



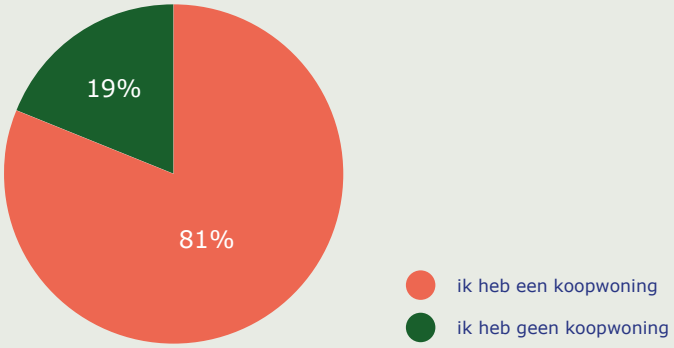


CONCEPT

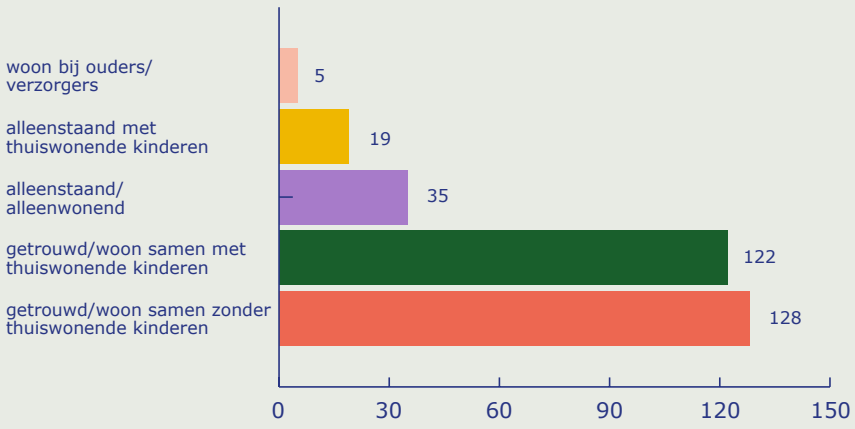
Wat is je leeftijd?



Heb je een eigen koopwoning in Houten?

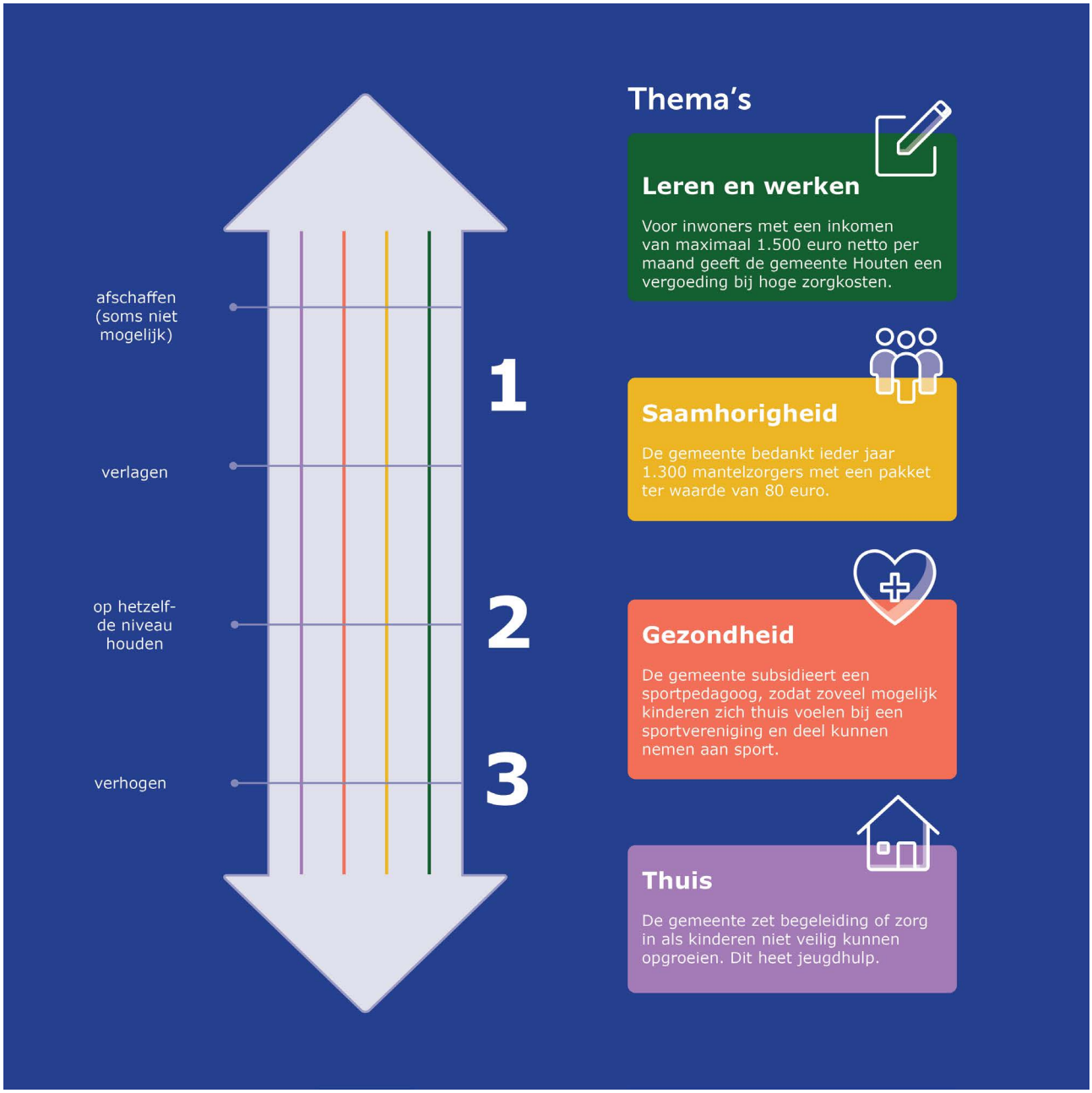


Wat is de samenstelling van je huishouden?



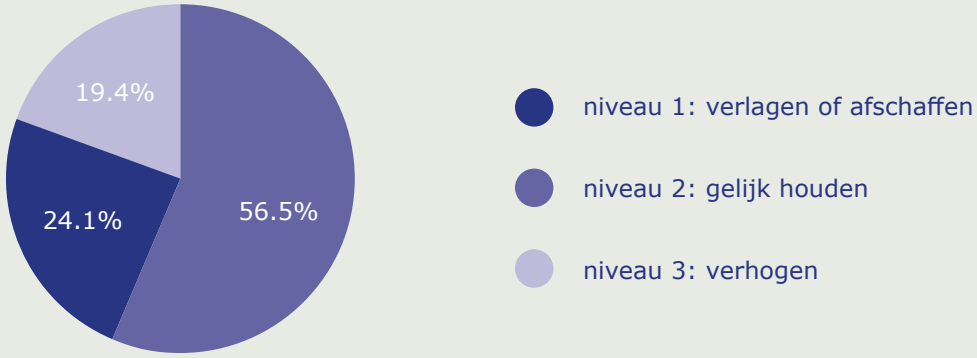
CONCEPT

Afbeelding eerste vraag



CONCEPT

Eerste vraag: Gemeente Houten heeft verschillende regelingen waar inwoners gebruik van kunnen maken. In hoeverre vind je dat de gemeente Houten voorzieningen, dienstverlening en hulp moet aanbieden?



Licht je antwoord toe...

De meerderheid (57%) van de respondenten vindt dat de gemeente Houten voorzieningen, dienstverleningen en hulp op hetzelfde niveau moet houden. Het tweede meest gekozen antwoord is 'verlagen of afschaffen' met ongeveer 24%. Het niveau 'verhogen' is het minst vaak gekozen door ongeveer 19% van de inwoners.

De dienstverlening vanuit de gemeente wordt door veel mensen als de basis van de Houtense samenleving gezien. Ongelijkheid tussen de inwoners wordt hiermee voorkomen. Er werd een aantal keer benadrukt dat de kwetsbare groepen niet geraakt moeten worden door de veranderingen. Hierbij werd wel opgemerkt dat de zelfredzaamheid van inwoners ook belangrijk is. Dit kan behaald worden met betere zorg vooraf, die problematiek op het gebied van veiligheid, werkgelegenheid en zorg later voorkomt. Ook is er benadrukt dat sociale cohesie en mee kunnen doen juist in deze tijd belangrijk is. Elke vorm van ondersteuning zal de bewoner deugd doen en uitnodigen om mee te denken en mee te doen.

Bovendien zorgt goede ondersteuning vanuit de omgeving en de dienstverlening dat mensen op de lange termijn beter gaan functioneren. De uitgaven aan zorg zullen zich op die manier terugverdienen.

Jeugdhulp wordt door veel mensen belangrijk gevonden. Sommigen geven aan dat dit de prioriteit moet hebben in de zorgtaken. Dus dat hier niet op bezuinigd mag worden en er zelfs meer en gekwalificeerd personeel nodig is.

Veel mensen zouden de mantelzorgwaardering afschaffen. Dit werd ook gezegd door mensen die zelf mantelzorger zijn. Er werd gezegd dat erkenning niet in waarde maar in aandacht zit.

Over sport in Houten werd benoemd dat "juist de saamhorigheid en zichtbaarheid van sport de kracht van Houten is". Voor veel respondenten is het niet duidelijk wat de sportpedagoog precies doet. Mede hierdoor gaven veel mensen aan dat op dit onderwerp bezuinigd kan worden.

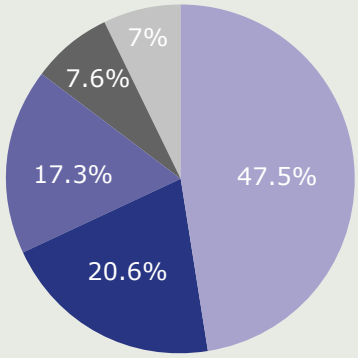
CONCEPT

Afbeelding tweede vraag



CONCEPT

Tweede vraag: Vind je dat de gemeente in moet zetten op duurdere hulp op maat of betaalbare steun uit de eigen omgeving?



- niveau 1: De hulp wordt zoveel mogelijk op het individu afgestemd, dit is maatwerk.
- niveau 2: tussenniveau
- niveau 3: Zoveel mogelijk inzetten op hulp door de eigen omgeving van inwoners. Waar nodig is er maatwerk.
- niveau 4: tussenniveau
- niveau 5: Inwoners zijn samen als vrijwilliger verantwoordelijk voor elkaar en een fijne leefomgeving.

Licht je antwoord toe...

Het meest gekozen niveau (48%) is 'zoveel mogelijk inzetten op hulp door de eigen omgeving van inwoners, waar nodig is er maatwerk'. Het daaropvolgende niveau is nummer 1 'de hulp wordt zoveel mogelijk op het individu afgestemd, dit is maatwerk'.

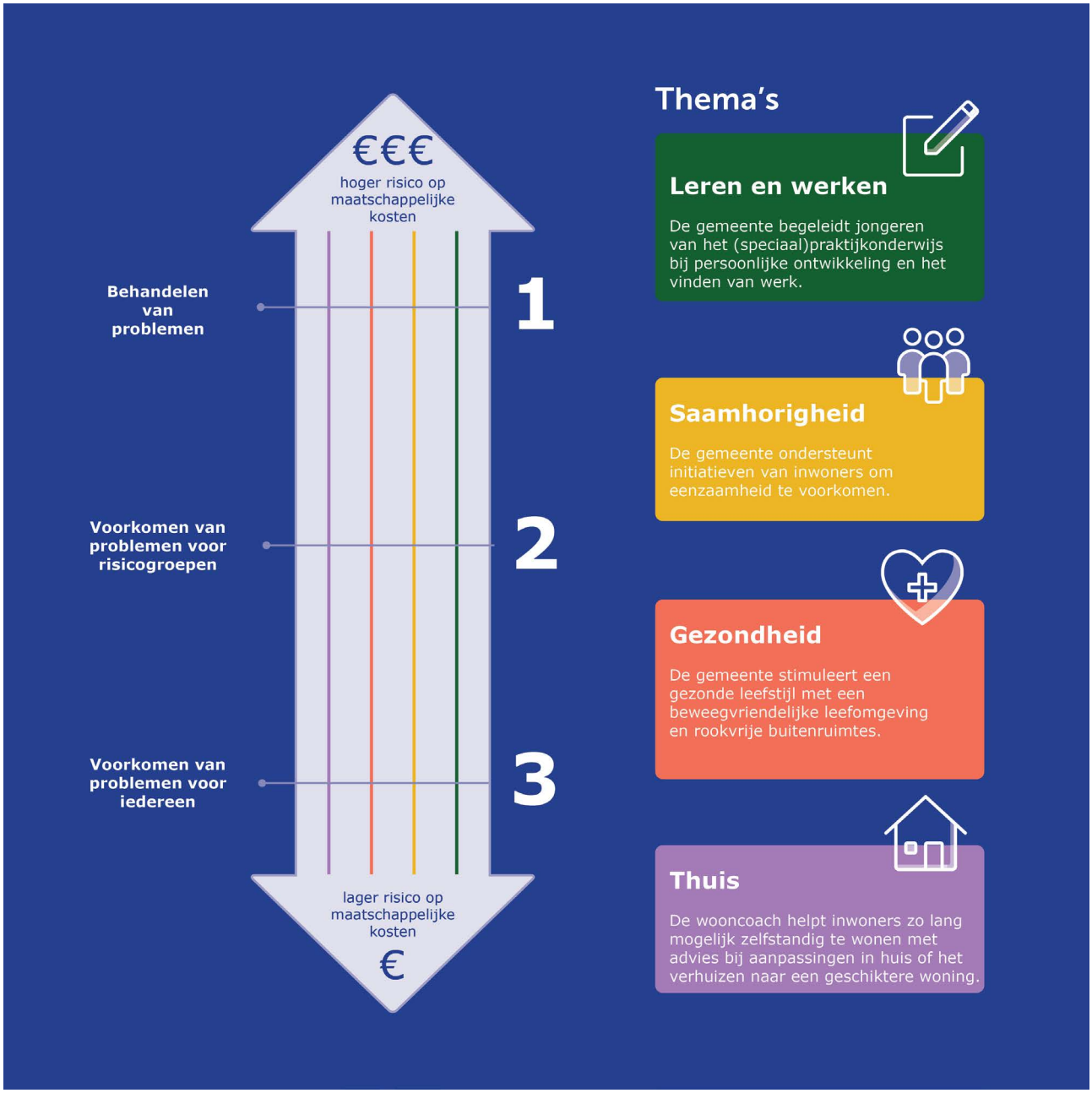
In de opmerkingen werd benadrukt dat het voor iedereen in Houten van belang is dat alle bewoners hier goed opgroeien en leven. Er werd benoemd dat als mensen zich gezien en gesteund voelen, ze sneller weer zelfregie krijgen.

Door verschillende respondenten werd benoemd dat Houten een rijke verscheidenheid aan talenten en vermogende inwoners heeft. Daar mag optimaal gebruik van worden gemaakt, omdat 'naastenliefde beter is dan overheidsliefde'. De omgeving kan niet alleen verantwoordelijkheid nemen door hulp te verlenen, maar ook door gebruiksvoorwerpen te delen en gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de wijk te nemen. Een ander idee dat werd benoemd, was weer meer knarrenhofjes en aanleunwoningen voor ouderen realiseren.

Toch vinden mensen dat deze belangrijke thema's niet volledig aan vrijwilligers overgelaten kunnen worden. Vooral in de zorg zijn professionals echt belangrijk. Ook is het netwerk vaak overbelast, dan is maatwerk de enige optie. Als het netwerk en gekwalificeerde vrijwilligers ruimte hebben dan moet hun capaciteit eerst benut worden.

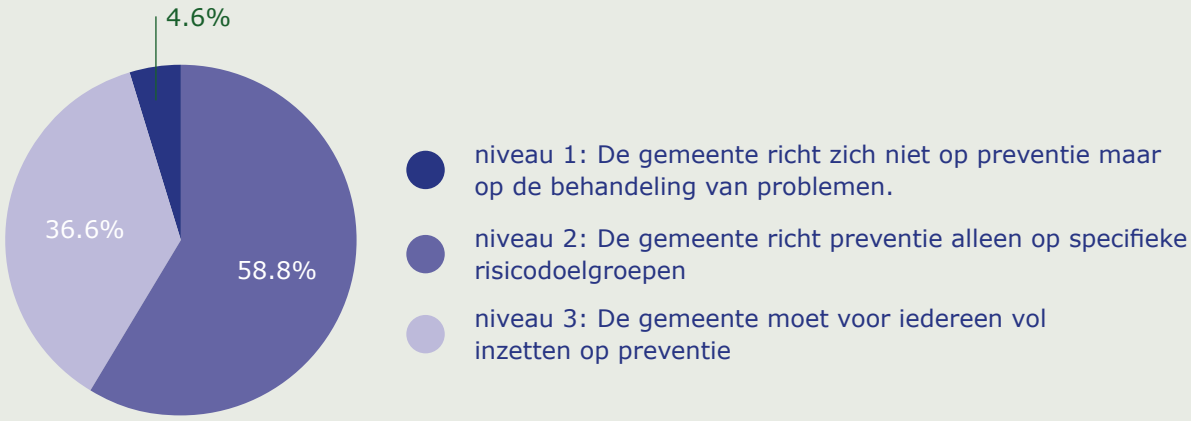
CONCEPT

Afbeelding derde vraag



CONCEPT

Derde vraag: Wanneer moet de gemeente inzetten op preventie?



Licht je antwoord toe...

De meerderheid van de respondenten (59%) vindt dat de gemeente alleen preventie op specifieke risicodoelgroepen moet richten. Het daarop volgende meest gekozen niveau is met 37% 'de gemeente moet voor iedereen vol inzetten op preventie'.

'Cliché maar waar; voorkomen is beter dan genezen', was een veelgehoorde toelichting bij het antwoorden op de vraag 'wanneer moet de gemeente inzetten op preventie?'. Toch heeft niet iedereen die preventieve hulp nodig, en kan het als betutteling vanuit de gemeente overkomen. Zo werd er gezegd dat te veel zorg een mens afhankelijk kan maken. Er werd meermaals benoemd dat de risicogroepen in Houten bekend zijn. Veel respondenten vinden het belangrijk dat hierop gestuurd wordt. Dit scheelt tijd en geld voor de gemeente. Tegelijkertijd is het belangrijk om voorbereid te zijn op de toekomst, bijvoorbeeld bij de groei van de risciogroepen. Er werd benadrukt dat bij de preventieve zorg probleemgevallen nog steeds hulp moeten blijven krijgen.

CONCEPT

ADVIES SOCIALE KOERS



Wat vinden inwoners en stakeholders belangrijk?
De inbreng van de straatgesprekken, stakeholdersbijeenkomst en online vragenlijst heeft een aantal duidelijke overeenkomsten. Hieronder lees je de adviezen uit de Houtense samenleving aan de gemeente voor de Sociale Koers.

Behoud de huidige dienstverlening, hulp en voorzieningen

- Waarborg de rol van de gemeente en haar partners als ruggengraat van de Houtense samenleving.
- Lever maatwerk dat goed aansluit bij de specifieke behoeften van verschillende doelgroepen.
- Maak onderscheid op basis van draagkracht en behoefte. Vraag vermogende inwoners om zelf bij te dragen, terwijl je kwetsbare groepen beschermt.
- Bied duidelijkheid over de vraag naar hulp en het aanbod ervan. Doe dit met bijvoorbeeld een overzicht van de beschikbare hulp en ondersteuning om de zelfredzaamheid van inwoners die dit nodig hebben te bevorderen.
- Prioriteer de jongerenzorg. Het welzijn van jongeren bepaalt mede de toekomst van Houten. Investeer in passende en laagdrempelige zorg. En zet vrijwilligerswerk in om jongeren preventieve hulp te bieden.

Zet in op steun uit de eigen omgeving en waar nodig maatwerk

- Optimaliseer de inzet van vrijwilligers en breid deze uit. Zij kunnen nog meer betekenen in de preventieve hulpverlening. Waardeer hen en bied scholing aan.
- Investeer in mantelzorg om toekomstige kosten te voorkomen. Waardeer en ondersteun mantelzorgers met de nodige aandacht en begeleiding, in plaats van een tegoedbon.
- Laat informele en formele zorg elkaar aanvullen, terwijl professionele hulp en maatwerk beschikbaar blijven voor inwoners die dat nodig hebben. Dit waarborgt de kwaliteit van zorg en voorkomt dat vrijwilligers worden overbelast.
- Organiseer vrijwilligerswerk zo veel mogelijk wijkgericht. Gebruik de bestaande structuren en netwerken, zoals kerkgemeenschappen, buurtverenigingen en lokale initiatieven. Sluit activiteiten beter aan op de specifieke behoeften van de wijk en versterk hiermee de lokale cohesie. Houd er rekening mee dat de inzet per wijk kan verschillen.

Prioriteer preventie en risicogroepen

- Richt het beleid op preventie om toekomstige problemen te voorkomen en de gemeenschap veerkrachtiger te maken.
- Geef prioriteit aan risicogroepen door hen extra aandacht en ondersteuning te bieden. Houd tegelijkertijd oog voor het welzijn van alle inwoners van Houten.
- Creëer meer ontmoetingsplekken voor jongeren als een belangrijke vorm van preventie.
- Moedig inwoners aan om zelf verantwoordelijkheid te nemen en hun eigen keuzes te maken. Beperk de inmenging van de gemeente om een gevoel van autonomie te waarborgen.

Overzicht stakeholders

ASD
Sportplatform
Aan de Slinger
Handje Helpen
Schuldhulpmaatje
Sociaal team
Van Houten en Co
Cultuurtafel
Sportpunt
Warande
Chris en Voorkom
Reinaerde
Het vertrouwde Dorp
Mooi ‘t Goy
Cultuurmakelaar
Bibliotheek
Stichting Present
Van Houten en Co
Katholieke basisschool Fectio
Houtense Cultuurtafel
Voedselbank
Vluchtelingenwerk
Stichting Duurzaam vervoer Houten
Stichting Present
Reinaerde

CONCEPT



september 2024